

SHO

**SAMENWERKENDE
HULPORGANISATIES**

Hulp in de Hoorn van Afrika

Sorry Afrika, wij zijn op vakantie → 2

Hulpverlening in Somalië, Kenia en Ethiopië → 3

Straks kan ik mijn gezin voeden → 5

Foto: Vara/Rutger Geerling

Sander de Heer verzorgde op 22 juli 2011 live vanaf Schiphol een actie-uitzending voor Giro 555.

Sander de Heer, dj Radio 2

Sorry Afrika, wij zijn op vakantie!

Terwijl heel Nederland op vakantie ging had de Hoorn van Afrika te kampen met grote droogte. Ik vond het zo oneerlijk dat mensen daar stierven, maar dat ons hoofd er in de vakantie niet naar stond om geld te geven. Uiteraard is het heel begrijpelijk dat die bereidheid middenin de zomer minder groot is dan rond de kerstdagen, maar dat kun je zieke mensen in een opvangkamp toch niet uitleggen? Daarom besloot ik om juist op Schiphol mensen, voor vertrek, te confronteren met de situatie in de Hoorn van Afrika. Dat werkte heel goed. Uiteraard waren er reizigers die hun vlucht moesten halen, maar we hebben toch honderden mensen kunnen uitleggen dat het menens was en dat ze in Kenia niet even een paar weken konden wachten. Veel mensen reageerden sympathiek en gaven hun laatste euro's voor vertrek aan onze muzikanten die ouderwets met de pet rondgingen.

Sander de Heer

Wat is de SHO?

Door grootschalige acties als die voor de Hoorn van Afrika afgelopen zomer, lijkt het alsof de SHO een grote organisatie is waar veel mensen werken. Niets is minder waar. De SHO heeft geen eigen kantoor. De SHO, dat zijn tien* (nood-)hulporganisaties die bij een ramp gezamenlijk in actie komen om fondsen te werven.

Iedere organisatie gebruikt haar deel van de opbrengst vervolgens voor hulp in het getroffen gebied. De SHO voert zelf dus geen projecten uit: dat doen de tien deelnemende organisaties, ieder met een eigen expertise. De SHO bestaat niet *naast* deze organisaties, maar *uit* deze organisaties. Bij een ramp trekken de organisaties **tijdelijk** gezamenlijk op, eventueel met gastdeelnemers, om zoveel mogelijk getroffen te kunnen helpen. 🙏

Meer weten? Kijk op samenwerkendehulporganisaties.nl.

* niet alle organisaties doen aan iedere actie mee. Aan de actie voor de Hoorn van Afrika doen negen organisaties mee.

SUCCESSSEN: dit konden we doen met uw gift

De ramp

Aanhoudende droogte, mislukte oogsten en conflicten veroorzaakten in de zomer van 2011 hongersnood in de Hoorn van Afrika. Op 11 juli 2011 openden de Samenwerkende Hulporganisaties Giro 555. Ondanks de zomervakantie steunden veel mensen deze actie en werd 25 miljoen euro bij elkaar gebracht. Tot eind 2011 is hiervan 13 miljoen euro besteed aan directe noodhulp, vooral aan voeding, drinkwater en gezondheidszorg. De SHO-deelnemers bieden in Somalië, Ethiopië en Kenia hulp in regio's waar de droogte het hardst toesloeg en waar veel ontheemden of vluchtelingen verblijven.

Hulp in Somalië

In Midden- en Zuid-Somalië was de nood het hoogst. De honger was er extreem en er braken ziektes uit zoals cholera. Conflicten en geweld verergerden de situatie. Bijna 2,5 miljoen mensen sloegen op de vlucht, deels naar Kenia en Ethiopië. Alle negen deelnemende organisaties verleenden hulp in Somalië. Zo hielp Save the Children 75.000 kinderen en 15.500 zwangere en borstvoedende vrouwen met een voedzame pap van maïs, soja en plantaardige olie. Oxfam Novib hielp ruim 33.000 mensen met waterzuiveringstabletten, jerrycans en zeep, en 11.000 mensen met keukengerei. Het Rode Kruis heeft op grote schaal zaden en meststoffen uitgereikt aan boeren en duizenden Somaliërs geholpen om het contact met de familie te herstellen. Tear deelde aan 3.000 mensen tentzeilen, klamboes en pannen uit. UNICEF Nederland hielp 7.500 mensen met schoon drinkwater en deelde aan 11.600 mensen zeep en andere hygiëne-artikelen uit om de verspreiding van ziektes tegen te gaan.

Hulp in Kenia

Ook in het oosten en noordoosten van Kenia leden mensen onder de aanhoudende droogte. Vee stierf en voedselprijzen stegen dramatisch. Vluchtelingenkampen vlak bij de grens met Somalië stroomden bovendien vol met honderdduizenden vluchtelingen uit Somalië. Door overbevolking van de kampen en de slechte gezondheidstoestand van nieuwkomers braken mazelen en cholera uit. SHO-deelnemers hielpen mensen in én buiten de kampen vooral met voedsel, drinkwater en gezondheidszorg. Zo startte het Rode Kruis met voedingsprogramma's op scholen, met het uitdelen van droogtebestendige zaden aan boeren en met voorlichting over gezondheidszorg en hygiëne. Stichting Vluchteling heeft bijna 50.000 mensen in vluchtelingenkampen geholpen met gratis gezondheidszorg: nieuwkomers werden direct medisch onderzocht en 23.700 mensen zijn ingeënt tegen mazelen. ICCO & Kerk in Actie verzorgde schoon drinkwater voor ruim 22.000 schoolkinderen en Cordaid Mensen in Nood repareerde waterpompen via een mobiele reparatiedienst.

Er is door de negen deelnemers veel meer hulp verleend in de Hoorn van Afrika. Meer daarover leest u in de [halfjaarrapportage](#). Daarin leest u ook hoe de hulpverlening in het gebied onderling gecoördineerd wordt.

Hulp in Ethiopië

Net als Kenia kampte Ethiopië zelf met droogte, maar was het ook een toevluchtsoord voor duizenden vluchtelingen uit Somalië. In Ethiopië werd hulp geboden aan vluchtelingen, maar ook aan dorpsgemeenschappen en aan rondtrekkende veehouders. Cordaid Mensen in Nood verstreekte drinkwater aan 195.000 mensen, bood gezondheidszorg aan 320.000 mensen en lichtte 11.000 veehouders voor over het voorkomen van ziekten bij hun dieren. Tear hielp 13.000 boerengezinnen met de aanleg van muurtjes langs akkers op berghellingen om regenwater langer vast te houden. World Vision hielp met het aanboren van diepe waterbronnen en met de aanleg van sanitaire voorzieningen.

UITDAGINGEN: Hulpverlening vaak moeizaam

Foto: UNICEF/Holt

Gebrek aan veiligheid

Conflicten en geweld maakten de hulpverlening moeilijk. Vooral door de toename van geweld in Somalië was het erg lastig de getroffen en goed te bereiken. In oktober 2011 vielen Keniaanse troepen Somalië binnen. Daarbij vonden bombardementen en luchtaanvallen in het grensgebied plaats. Hierop verbood Al Shabaab, een streng islamitische organisatie in Somalië, een groot aantal hulporganisaties nog langer in bepaalde gebieden te werken. Juist in deze gebieden was de nood het hoogst. In Noordoost-Kenia kwamen in korte tijd zoveel vluchtelingen binnen, dat er te weinig opvang was. Er werden nieuwe kampen geopend, maar die waren voor hulpverleners niet altijd toegankelijk vanwege de slechte veiligheidssituatie. Hierdoor kon van tijd tot tijd alleen basale hulp worden geboden. Ook in en rond het vluchtelingenkamp in Dadaab, in Noordoost-Kenia was de situatie onveilig. Er werden hulpverleners ontvoerd en er lagen explosieven op sommige toegangswegen. Soms moest de hulpverlening ook hier gestaakt of uitgesteld worden.

Foto: UNICEF/Holt

Harde ondergrond en regens

Hulpverlening was ook lastig door de droge, harde ondergrond, vooral bij constructiewerkzaamheden aan water- en sanitaire voorzieningen. De regens die eind 2011 vielen waren niet altijd een zegen, soms zelfs een hindernis. Doordat de ondergrond hard was, vonden er bij zware regenval overstromingen plaats en werden wegen onbegaanbaar.

Oplossingen

Ondanks deze hindernissen hebben SHO-deelnemers er alles aan gedaan om zo veel mogelijk getroffen en te helpen. Daarbij speelden lokale gemeenschappen in de moeilijk bereikbare regio's een grote rol. Zo kregen sommige partnerorganisaties waarmee Oxfam Novib samenwerkt, net als veel andere organisaties, geen toestemming om in bepaalde delen van Somalië hulpgoederen te distribueren. Pas toen gerespecteerde ouderen uit de lokale gemeenschap de lokale autoriteiten hierop aanspraken, kregen deze partnerorganisaties die toestemming wel. UNICEF besloot telefonisch advies te geven aan lokale partnerorganisaties die in gebieden werkten waar UNICEF zelf niet mocht werken. Toen hulpverleners van ICCO & Kerk in Actie en van Stichting Vluchteling niet langer veilig konden werken in de vluchtelingenkampen in Kenia, besloten deze organisaties vluchtelingen uit het kamp zelf in te schakelen bij de hulpverlening. SHO-deelnemers blijven ook de komende tijd zoeken naar alternatieve manieren om hulp toch mogelijk te maken.

Verhalen uit het veld

Speciale voeding

De anderhalf jaar oude Mohammed is zwaar ondervoed. Een medewerker van het Keniaanse Rode Kruis onderzoekt en behandelt hem. Zodra hij wat is aangesterkt mag hij het behandelcentrum verlaten.

Wel krijgt hij voor zeven dagen speciale voeding mee. De hoeveelheid voeding is nauwkeurig afgestemd op zijn lichaamsgewicht. Dankzij de behandeling, de speciale voeding en de regelmatige controles, komt Mohammed langzaam weer op krachten.

Hulp in beeld

Van gift naar voedselhulp [▶ Bekijk het filmpje](#) [Eng]
Noodhulp en herstel [▶ Bekijk het filmpje](#) [Eng]

Straks kan ik mijn gezin voeden

Somee Jarse Jagisso is boerin in Ethiopië: "Ik heb vier kinderen", vertelt ze. "Nog niet zo lang geleden heb ik mijn vijfde kindje verloren. Mijn man is bij me weg, dus ik zorg alleen voor mijn gezin. Bij mijn hut heb ik een heel klein stukje grond waarop ik maïs, bonen en zoete aardappels verbouw."

Door de droogte had Somee geen eten en geen geld. Tear hielp haar onder meer met een lening om een geit te kopen. "Die geit kreeg gelukkig snel een kleintje. Die heb ik verkocht en daarmee kon ik een deel van mijn lening terugbetalen. Ik ben van plan nog een geit te kopen. De nakomelingen verkoop ik weer en dan koop ik een melkkoe. Mijn dochter gaat nu niet naar school, omdat ik geen geld heb voor boeken en een schooluniform. Met de verkoop van melk kan ik straks mijn gezin voeden en mijn dochter naar school laten gaan."

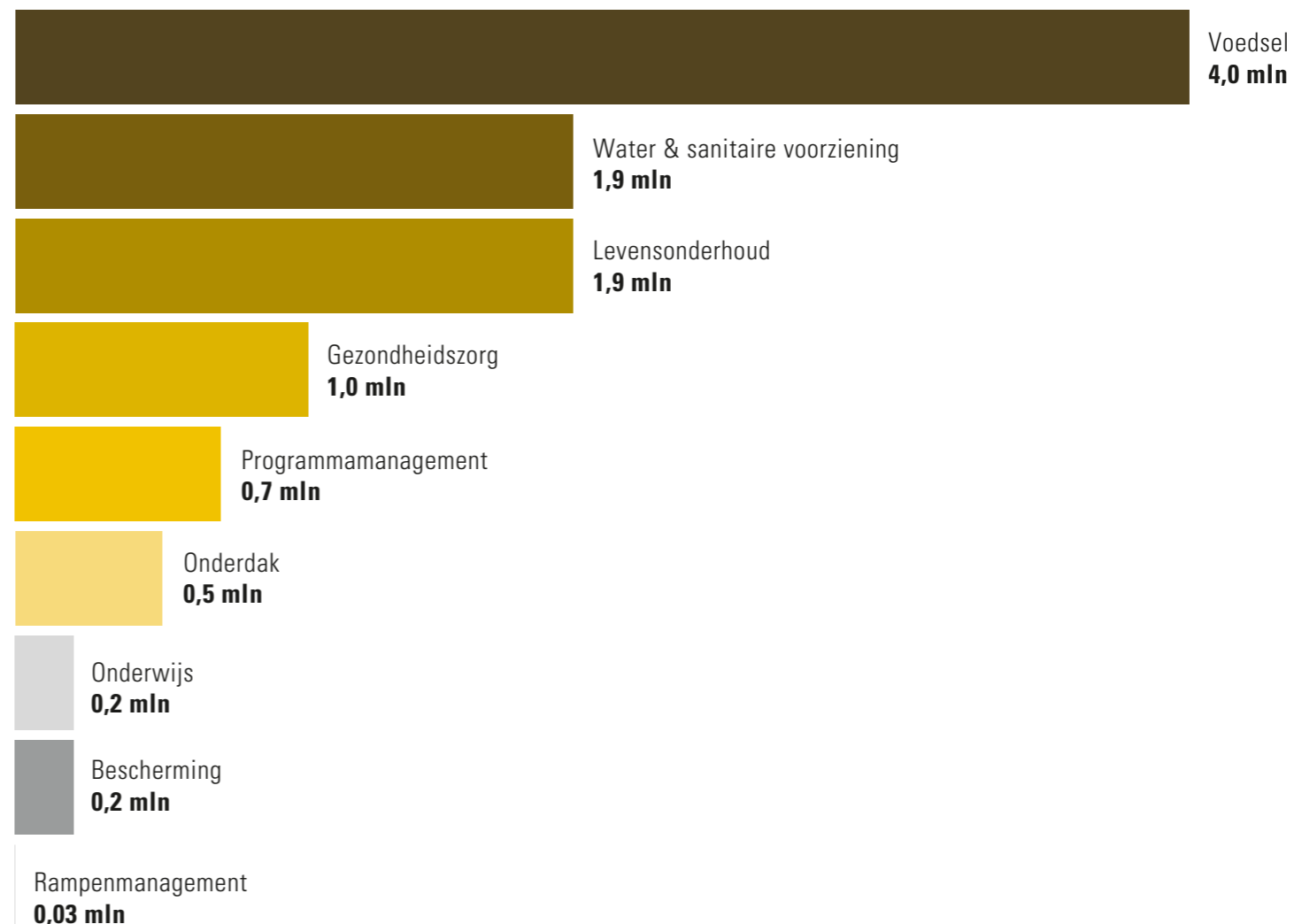
We konden haar niet redden ...

"Er kwam een jong meisje binnen, Ismahan Abdinoor", vertelt Jesse Wambugu, arts in een Keniaans vluchtelingenkamp. "Ze was één jaar en vier maanden oud. Ze had al twee weken diarree. De laatste vijf dagen was het steeds erger geworden: ze hoestte, gaf over na het eten en had koorts. Lichamelijk onderzoek wees uit dat Ismahan erg verzwakt was: ze had tekenen van ernstige uitdroging en een ernstige longontsteking. We gaven haar antibiotica en een speciale vloeistof tegen uitdroging, maar de volgende dag had ze nog steeds waterdunne diarree. We moesten haar met een sonde voeden. We namen monsters van haar bloed, urine en ontlasting. Die bracht ik naar het lab voor onderzoek. Toen ik terugkwam, bleek dat Ismahan niet meer ademde. Ik startte onmiddellijk met hartmassage, maar na tien minuten besloten we te stoppen met reanimeren. We hadden Ismahan Abdinoor verloren."

Waar gaat uw gift naar toe?

De opbrengst van de actie voor de Hoorn van Afrika wordt verdeeld onder en ingezet door de SHO-deelnemers. Hoe is deze verdeling en waar gaat het geld naar toe?

Hieraan is de opbrengst besteed (tot 31 december 2011)

Zo wordt de actieopbrengst verdeeld	
Cordaid Mensen in Nood	€ 6.494.420
Ned. Rode Kruis	€ 5.133.163
Oxfam Novib	€ 3.443.669
UNICEF Nederland	€ 3.844.698
ICCO & Kerk in Actie	€ 2.822.722
Stichting Vluchteling	€ 1.379.020
Save the Children	€ 1.045.261
World Vision	€ 468.298
Tear	€ 403.616
TOTAAL	€ 25.034.867

Ruim helpt actieopbrengst besteed

In totaal is door de negen SHO-deelnemers tot eind 2011 € 13,3 miljoen euro besteed. Naast bovengenoemde bestedingen van in totaal € 10,4 mln heeft het Nederlandse Rode Kruis € 2,9 mln besteed via het totaalprogramma van het Internationale Rode Kruis. Deze besteding is niet uitgesplitst per cluster en daarom niet opgenomen in bovenstaande tabel. De rest van de actieopbrengst gebruiken de SHO-deelnemers om tot midden 2012 hulp te bieden in de Hoorn van Afrika.

Meer informatie over de resultaten per cluster leest u in de [halfjaarrapportage](#).

Welke hulp bieden de SHO-deelnemers de komende tijd?

Herstel kost tijd

Aan het eind van 2011 begon het in veel getroffen regio's weer te regenen. Het aantal vluchtelingen is sinds die tijd gedaald. Toch is de crisis nog niet voorbij. Het duurt nu eenmaal een aantal maanden voor weidegronden hersteld zijn en mensen weer kunnen oogsten. Ook het opbouwen van een veestapel kost tijd. Hulp blijft daarom ook de komende maanden hard nodig. Bodem de SHO-deelnemers in het eerst half jaar vooral noodhulp, de komende maanden bieden zij ook meer en meer structurele hulp. Zij helpen mensen hun werkzaamheden zo snel mogelijk weer op te pakken om een inkomen te verwerven. Zij ondersteunen mensen om beter voorbereid te zijn op langdurige periodes van droogte. SHO-deelnemers werken bijvoorbeeld aan irrigatieprojecten, en helpen nomadische veehouders bij het vormen van nieuwe kuddes en het beheren van graasgebieden. Om de veestapel gezond te houden, krijgen de dieren vaccinaties en ontwormingskuren. Deze hulp, gericht op de lange termijn, zal door veel organisaties worden gestart zodra in de basisbehoefte is voorzien. Voor bepaalde gebieden in Somalië en in vluchtelingenkampen in Kenia geldt dat de uitvoering van deze activiteiten mede afhankelijk is van de ontwikkelingen in de veiligheidssituatie.

Duurzame aanpak nodig

Naast de SHO-deelnemers zijn er meerdere hulporganisaties uit veel verschillende landen actief in de Hoorn van Afrika. De problemen die ten grondslag liggen aan de droogte in de Hoorn van Afrika zijn heel divers en vragen om een duurzame aanpak van meerdere partijen. Droogte alleen veroorzaakt namelijk geen honger op deze schaal. Noodhulp is slechts één aspect dat bijdraagt aan een langdurige oplossing.

SHO/Petterik Wiggers

Hartelijk dank voor uw steun

Midden in een droog maanlandschap stond ik afgelopen zomer in de vluchtelingenkampen in Dolo, Ethiopië. Somalische vluchtelingen hadden dagen gelopen om daar te komen op zoek naar water, voedsel en medische zorg voor hun ondervoede kinderen. Sommige gezinnen hadden onderweg meerdere kinderen zien sterven van de droogte. Schrijnend. In diezelfde tijd waren in Nederland talloze mensen bezig om geld in te zamelen voor de slachtoffers van de droogte in Somalië, Ethiopië en Kenia. U bracht vorig jaar samen het fantastische bedrag van 25 miljoen euro bij elkaar voor de slachtoffers van de droogte. Hartverwarmend. Kinderen verkochten zelfgebakken taarten langs de deuren, Radio 2 stampte een speciale uitzending uit de grond en festivalgangers doneerden het statiegeld van hun glazen aan Giro 555. Heel veel Nederlanders deden een donatie en daarmee hebben we veel mensen die getroffen zijn door de droogte kunnen helpen. Heel hartelijk dank daarvoor!

Marinus Verweij,

Voorzitter SHO-actie 'Honger in de Hoorn van Afrika'
www.samenwerkendehulporganisaties.nl

De stichting SHO is een samenwerkingsverband van Nederlandse hulporganisaties dat bij grote humanitaire rampen gezamenlijk fondsen werft voor hulpverlening aan de slachtoffers. De SHO-deelnemers aan de actie voor de Hoorn van Afrika zijn: Cordaid Mensen in Nood, ICCO & Kerk in

Actie, het Nederlandse Rode Kruis, Oxfam Novib, Save the Children, Stichting Vluchteling, Tear, UNICEF Nederland en World Vision. Deze nieuwsbrief is een uitgave van de SHO, april 2012.

Redactie: Heleen Platschorre
Fotografie: SHO-deelnemers (tenzij anders vermeld)
Ontwerp: Ontwerpwerk, Den Haag

